

Plan van Aanpak Laborijn Agendapunt beeldvormende raad 24 januari 2019

Een deel van de aan ons gepresenteerde stukken gaat over de interne reorganisatie van Laborijn en de financiële vertaling van hun plan van aanpak. Daarop gaan wij niet nader in. Waar de cliëntgroep Werk Inkomen & Armoedebestrijding (WA&I) wel op wil reageren is de inhoudelijke aanpak van Laborijn ten aanzien van WSW-cliënten en cliënten met een langdurige PW-uitkering. Dit onderwerp is in de Sociale Raadvergadering van 10 januari j.l. uitvoerig besproken. De Raad staat achter de door WI&A opgestelde kanttekeningen. Het betreft staand beleid, reden waarom de SR geen formeel advies heeft uitgebracht aan het College van B&W.

WI&A vindt het erg positief dat Laborijn van de gemeente de opdracht heeft gekregen om na te gaan wat het participatie-perspectief is van alle mensen in de WSW en de mensen met een Participatiewet uitkering. Lange tijd is weinig aandacht geweest vooral voor de cliënten die al langdurig een PW-uitkering hebben.

WI&A wil graag kanttekeningen plaatsen voor een aantal aspecten bij de uitvoering van het plan.

1. De keuze voor twee prioriteitsgroepen, jeugd en statushouders, onderschrijven wij van harte. In dat kader vragen wij extra aandacht voor statushouders met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Het betreft deels mensen die niet kunnen lezen en schrijven. Daarvoor is een langdurige investering noodzakelijk die alleen kan worden georganiseerd in goede samenwerking met andere maatschappelijke partners en vrijwilligers. De wetgeving dienaangaande wordt binnenkort gewijzigd en het zal een hele klus worden om voor alle statushouders een geëigend plan van aanpak op te stellen.
2. Het plan van aanpak ademt een zekere technocratische aanpak, waarin het lijkt dat veel problemen worden opgelost en de uitstroom naar werk verbetert op het moment dat Laborijn voldoende wordt gefinancierd en de organisatie voldoende is opgetuigd. Maar juist de mensen die Laborijn indeelt in groep 3, hebben veelal een jarenlang verleden zonder dat sprake was van een actieve begeleiding. Daarom pleiten wij voor een zorgvuldige aanpak en een goede communicatie naar deze groep. De manier waarop in het najaar geïnventariseerd is of cliënten voldoende taalvaardigheden hebben, is een voorbeeld hoe je cliënten kunt bruuskieren. En dat werkt averechts. Iedereen uit de kaartenbak in kaart brengen en een individueel plan ontwikkelen, lijkt simpel, maar vergt een persoonlijke aanpak die niet erg uit de stukken spreekt. Uit recente landelijke cijfers blijkt dat van mensen met meer dan 5 jaar een PW-uitkering, slechts ongeveer 2% per jaar uitstroomt.
3. Mensen, ook jongeren, met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, dragen veelal een heel verleden met zich mee. Hun ervaringen met instanties en regelgeving, heeft hun vrouwen niet altijd gesterkt. Wij adviseren Laborijn om cliënten uitdrukkelijk uit te nodigen samen te komen met een 'vertrouwenspersoon'. Deze kan op een meer informele manier cliënten begeleiden. Dat blijkt op andere plaatsen goed te werken. Voor zover van toepassing zouden dat ook ervaringsdeskundigen kunnen zijn. Deze aanpak vraagt echter ook een actieve begeleiding van deze vertrouwenspersonen.
4. In het plan wordt gesproken over een categorie cliënten voor wie 'maatschappelijke participatie' het hoogst haalbare is. Echter, nergens wordt duidelijk gemaakt wat hieronder wordt verstaan. Juist naar deze groep is het van belang bij de start al duidelijk te zijn wat eventueel wordt gevraagd. Alleen al het ontvangen van een oproep voor een spreekuur kan deze doelgroep volledig uit balans brengen. Dan spelen vragen als 'Gaat de gemeente mij verplichten om parttime te gaan werken? Gaat de gemeente me verplichten om vrijwilligerswerk te doen? En zo ja, bij welke organisatie dan? Heb ik daar zelf ook wat over te vertellen? Is het vrijwilligerswerk dat ik nu doe, dan niet goed? Enz.' Dat vergt een goed samenspel tussen Laborijn en de maatschappelijke organisaties waar veel van deze mensen nu actief zijn als vrijwilliger.
5. De gebruikte terminologie in het plan ("te komen tot maatschappelijk participatie" [blz. 6] of "de weg naar maatschappelijke participatie" [blz. 12]), doet geen recht aan de huidige praktijk. Veel mensen met een uitkering doen met hartstocht en toewijding (vrijwilligers)werk bij de vele maatschappelijke organisaties die we in Doetinchem kennen. Wij nodigen de gemeente en Laborijn uit om gezamenlijk met deze organisaties na te denken over de definitie van 'maatschappelijke participatie' en hoe we mensen, die vanwege hun beperkingen misschien niet kunnen instromen naar de reguliere arbeidsmarkt, toch een zinvol bestaan kunnen bieden. Waarbij wij hun vrijwillige inzet waarderen als 'werk' naar vermogen.

Doetinchem, 18 januari 2019

P.B.G. Peerenboom, voorzitter cliëntgroep WI&A van de Sociale Raad